EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 30.8.2019.
COM(2019) 379 final

2019/0174 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Bonnas nolīguma otrajā ministru sanāksmē attiecībā uz Ministru deklarācijai pievienoto Bonnas nolīguma Stratēģisko rīcības plānu (BNSRP) 2019.–2025. gadam un attiecībā uz Ministru deklarāciju

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Nolīguma par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām ("Bonnas nolīgums") kontekstā saistībā ar Ministru deklarācijas un Bonnas nolīguma Stratēģiskā rīcības plāna (BNSRP) 2019.–2025. gadam, kas pievienots deklarācijai, plānoto pieņemšanu.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Nolīgums par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām

Nolīguma par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām ("Bonnas nolīgums" jeb "nolīgums") mērķis ir apkarot piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām Ziemeļjūras reģionā un aizsargāt piekrastes teritorijas no jūras katastrofām un hroniska piesārņojuma no kuģiem un atkrastes iekārtām. Nolīgums stājās spēkā 1989. gada 1. septembrī.

Eiropas Savienība (toreiz "Eiropas Ekonomikas kopiena") ir (grozītā) nolīguma[1] līgumslēdzēja puse. Eiropas Savienības Ziemeļjūras valstis[2] un Norvēģija arī ir nolīguma līgumslēdzējas puses.

2.2. Bonnas nolīgums

Nolīguma mērķis ir sekmēt piekrastes valstu un Eiropas Savienības aktīvu sadarbību un savstarpējo palīdzību Ziemeļjūras piesārņošanas ar naftu un citām kaitīgām vielām apkarošanā, lai aizsargātu jūras vidi un piekrastes valstu intereses. Tāpēc nolīgumā ir noteikts, ka līgumslēdzējas puses veic uzraudzību, lai palīdzētu atklāt un apkarot piesārņojumu un novērst piesārņojuma apkarošanas noteikumu pārkāpumus. Saskaņā ar Bonnas nolīgumu Ziemeļjūra ir sadalīta dažādās zonās, kurās atbildība par uzraudzību un negadījumu novērtēšanu ir uzticēta līgumslēdzējām pusēm. Tām ir jāinformē jebkura cita attiecīgā līgumslēdzēja puse par atklāto naftu vai citām kaitīgām vielām, kas, visticamāk, rada nopietnu apdraudējumu krastam vai jebkādas citas līgumslēdzējas puses saistītajām interesēm. Līgumslēdzējām pusēm var būt vajadzīga palīdzība, lai cīnītos ar piesārņojumu jūrā vai pie to krastiem, un šādā gadījumā līgumslēdzējas pusēm, kuras tiek aicinātas palīdzēt, ir jāpieliek visas pūles, lai sniegtu šādu palīdzību, ciktāl tas ir šo valstu spēkos.

Bonnas nolīguma depozitārs ir Vācijas Federatīvā Republikas valdība (Bonnas nolīguma 18. panta 3. punkts).

---

[1] Padomes Lēmums 84/358/EEK (1984. gada 28. jūnijs) par Nolīgumu par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām (OV L 188, 16.7.1984., 7. lpp.). Nolīgums tika grozīts 1989. gadā, un šie grozījumi stājās spēkā 1994. gada 1. aprīlī. Eiropas Ekonomikas kopiena apstiprināja šos grozījumus ar Padomes 1993. gada 18. oktobra Lēmumu 93/540/EEK (OV L 263, 22.10.1993., 51. lpp.).

[2] Beļģija, Dānija, Francija, Vācija, Īrija, Nīderlande, Zviedrija un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste (ratifikācijas statuss 10.4.2019.).

Līgumslēdzējas puses pieņem lēmumus attiecībā uz nolīgumu saskaņā ar Bonnas nolīguma attiecīgajiem noteikumiem un ar to saistīto reglamentu. Tām palīdz sekretariāts un palīgstruktūras (piemēram, Darba grupa operatīvajos, tehniskajos un zinātniskajos jautājumos attiecībā uz piesārņojuma apkarošanas darbībām (*OTSOPA*)).

2.3. Paredzētais akts — Ministru deklarācija un Bonnas nolīguma Stratēģiskais rīcības plāns (BNSRP) 2019.–2025. gadam

2019. gadā nolīgums svin 50. gadskārtu. Tādēļ Bonnas nolīguma valstu ministru otrajā sanāksmē, kurā piedalīsies arī starpvaldību organizācijas un novērotāji no kaimiņu reģioniem, kuri ir atbildīgi par cīņu pret paplašinātā Ziemeļjūras reģiona un tam piegulošo ūdeņu piesārņošanu ar naftu un citām kaitīgām vielām, un kas notiks 2019. gada 11. oktobrī Bonnā, līgumslēdzējas puses plāno pieņemt kopīgu deklarāciju ("Ministru deklarācija").

Neskatoties uz vispārējo nejaušas naftas noplūdes gadījumu skaita samazinājumu Eiropas ūdeņos, joprojām neregulāri notiek nejaušas vērā ņemamas naftas noplūdes (tādas, kuru apjoms pārsniedz 20 000 tonnu). Lai gan katru gadu vislielākais naftas daudzums okeānos nonāk uz sauszemes notiekošas noplūdes dēļ, nejauša naftas noplūde joprojām ir ievērojams piesārņojuma avots, kas atbilst aptuveni 10–15 % visas naftas, kas pasaulē katru gadu nonāk okeānos. Tāpēc ar Ministru deklarāciju paredzēts noteikt kopīgu redzējumu par to, ka paplašinātais Ziemeļjūras reģions un tam piegulošie ūdeņi netiek nejaušā, novēršamā un apzinātā kārtā piesārņoti kuģošanas, atkrastes naftas un gāzes darbību un citu darbību jūrā dēļ.

Kalpojot par stingru apņemšanos šā redzējuma īstenošanai, Ministru deklarācijai jāapliecina nolīguma līgumslēdzēju pušu pastiprinātie centieni izpildīt mērķus, par ko ir panākta vienošanās, un paplašinātajā Ziemeļjūras reģionā un tam piegulošajos ūdeņos nodrošināt jūras piesārņojuma labāku novēršanu, sagatavotību tam un reaģēšanu uz to. Tāpēc līgumslēdzējas puses plāno pieņemt Bonnas nolīguma Stratēģiskās rīcības plānu (BNSRP) 2019.–2025. gadam, ko pievienos Ministru deklarācijai, nosakot vērienīgus stratēģiskus mērķus, kā arī darbības uzdevumus un darbības šo mērķu īstenošanai 2019.–2025. gada periodā.

BNSRP 2019.–2025. gadam ir paredzēts, lai sekmētu Bonnas nolīguma īstenošanu. Tajā ir izklāstīts redzējums un stratēģiskie un darbības mērķi, kā arī konkrētas, izmērāmas darbības un reāli mērķi 2019.–2025. gada periodam, lai virzītu un mērķtiecīgi vadītu līgumslēdzēju pušu darbu. BNSRP ir atzīta vajadzība uzturēt iedibinātās sistēmas un turpināt darbu nolīguma operatīvā rakstura turpmākai īstenošanai. Vienlaikus tiek izklāstītas iespējas padziļināt šos centienus un izstrādāt jaunus virzienus.

Par pirmo Bonnas nolīguma rīcības plānu tika panākta vienošanās pirmajā ministru sanāksmē Dublinā 2010. gadā. Nolīguma līgumslēdzēju pušu sanāksmju laikā tas tika vēlāk pārskatīts un atjaunināts 2013.–2016. un 2016.–2019. gada periodam.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Savienības mērķis ir panākt augsta līmeņa vides aizsardzību, jo īpaši veicinot pasākumus starptautiskā mērogā, lai cīnītos ar reģionālām vides problēmām[3]. Tā arī vēlas sekmēt sadarbību, lai uzlabotu dabas vai cilvēku izraisītu katastrofu novēršanas un aizsardzības sistēmu efektivitāti, jo īpaši veicinot saskaņotību starptautiskajā civilās aizsardzības darbā[4].

Bonnas nolīguma līgumslēdzējas puses reģionālā mērogā 50 gadus sekmīgi sadarbojas kuģu un atkrastes iekārtu radītā jūras piesārņojuma novēršanā un apkarošanā paplašinātajā Ziemeļjūras reģionā. Bonnas nolīguma ietvaros veiktais darbs ietver zinātniskas, tehniskas un

[3] LESD 191. pants.
[4] LESD 196. pants.

operatīvas darbības. Līgumslēdzējas puses ir uzkrājušas plašas speciālās zināšanas par to, kā cīnīties ar jūras vides apdraudējumiem, un ir gatavas risināt jaunas problēmas. Saņemot Ministru deklarācijas apstiprinājumu, BNSRP 2019.–2025. gadam virzīs un mērķtiecīgi vadīs pašreizējo un jauno uzdevumu izpildi.

Savienība ir Bonnas nolīguma līgumslēdzēja puse un ir ieinteresēta reģionālās sadarbības uzlabošanā, lai cīnītos ar paplašinātā Ziemeļjūras reģiona un tam piegulošo ūdeņu piesārņojumu. Tāpēc atbilstoši LESD 218. panta 9. punktā paredzētajai piemērojamajai Savienības procedūrai Savienībai ir jāatbalsta 2019. gada Ministru deklarācijas pieņemšana, kas, savukārt, nozīmēs tai pievienotā Stratēģiskā rīcības plāna 2019.–2025. gadam apstiprinājumu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[5].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Ministru sanāksme ir līgumslēdzēju pušu tikšanās ministru līmenī. Tā tiek sasaukta *ad hoc* kārtā Bonnas nolīguma piecdesmitgades un nolīgumā paredzēto izmaiņu dēļ.

Līgumslēdzēju pušu 2. ministru sanāksme notiek 2019. gada 11. oktobrī. Sanāksmē dalībniekiem ir jāpieņem Ministru deklarācija, lai apliecinātu nolīguma līgumslēdzēju pušu pastiprinātos centienus izpildīt mērķus, par ko ir panākta vienošanās, un paplašinātajā Ziemeļjūras reģionā un tam piegulošajos ūdeņos nodrošināt jūras piesārņojuma labāku novēršanu, sagatavotību tam un reaģēšanu uz to. Tāpēc līgumslēdzējas puses plāno pieņemt Bonnas nolīguma Stratēģiskās rīcības plānu (BNSRP) 2019.–2025. gadam, ko pievienos Ministru deklarācijai, nosakot vērienīgus stratēģiskus mērķus, kā arī darbības uzdevumus un darbības šo mērķu īstenošanai 2019.–2025. gada periodā.

BNSRP 2019.–2025. gadam rada juridiskas sekas līgumslēdzējām pusēm. Saņemot Ministru deklarācijas apstiprinājumu, tas virzīs un mērķtiecīgi vadīs pašreizējo un jauno uzdevumu izpildi. Plāns ir paredzēts, lai sekmētu Bonnas nolīguma īstenošanu, nosakot nolīguma redzējumu, stratēģiskos un darbības mērķus, kā arī konkrētas, izmērāmas darbības un reālus mērķus 2019.–2025. gada periodam, kas līgumslēdzējām pusēm jāsasniedz, lai virzītu un mērķtiecīgi vadītu līgumslēdzēju pušu darbu. BNSRP ir atzīta vajadzība uzturēt iedibinātās sistēmas un turpināt darbu nolīguma operatīvā rakstura turpmākai īstenošanai. Vienlaikus tiek izklāstītas iespējas padziļināt šos centienus un izstrādāt jaunus virzienus.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

---

[5] Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums lietā C-399/12 Vācija/Padome, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemamā lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā paredzētā akta mērķa un satura, par kuru ieņem nostāju Savienības vārdā. Ja paredzētajam aktam ir vairāki mērķi vai vairāki komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet pārējie nav būtiski, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais vai dominējošais mērķis vai komponents.

Ja ar paredzēto aktu vienlaikus vēlas sasniegt vairākus mērķus vai tam ir vairāki komponenti, kuri ir nesaraujami saistīti un no kuriem neviens nav pakārtots citam, tad saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemtā lēmuma materiālajā juridiskajā pamatā izņēmuma kārtā būs jāiekļauj dažādie attiecīgie juridiskie pamati.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Bonnas nolīguma Stratēģiskā rīcības plāna (BNSRP) 2019.–2025. gadam projektā ir paredzēti mērķi un iekļauti elementi vides aizsardzības un starptautiskās civilās aizsardzības sadarbības jomā. Šie paredzētā akta elementi ir nesaraujami saistīti, un neviens no tiem nav pakārtots citam, vienlaikus veicinot vēl lielāku saskaņotību starptautiskās civilās aizsardzības jomā veiktajā darbā[6].

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir šādi noteikumi: LESD 191. pants un LESD 196. pants.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam jābūt LESD 191. pantam un 196. pantam apvienojumā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā līgumslēdzēju pušu sanāksmē pieņemto lēmumu rezultātā tiks grozīts Bonnas nolīgums, tad ir lietderīgi tos pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

[6] Jo īpaši tāpēc, ka Bonnas nolīguma līgumslēdzējas puses var paļauties uz Savienības civilās aizsardzības mehānismu (skatīt 2013. gada 17. decembra Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

2019/0174 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Bonnas nolīguma otrajā ministru sanāksmē attiecībā uz Ministru deklarācijai pievienoto Bonnas nolīguma Stratēģisko rīcības plānu (BNSRP) 2019.–2025. gadam un attiecībā uz Ministru deklarāciju

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 196. un 191. pantu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Nolīgumu par sadarbību cīņā pret Ziemeļjūras piesārņojumu ar naftu un citām kaitīgām vielām ("Bonnas nolīgums" jeb "nolīgumu") Savienība (toreiz "Eiropas Ekonomikas kopiena") noslēdza ar 1984. gada 28. jūnija Padomes Lēmumu 84/358/EEK[7]. Nolīgums stājās spēkā 1989. gada 1. septembrī. Nolīgums tika grozīts 1989. gadā, un šie grozījumi stājās spēkā 1994. gada 1. aprīlī. Savienība (toreiz "Eiropas Ekonomikas kopiena") apstiprināja šos grozījumus ar 1993. gada 18. oktobra Padomes Lēmumu 93/540/EEK[8].

(2) 2019. gadā nolīgums svin 50. gadskārtu. Tādēļ Bonnas nolīguma valstu ministru otrajā sanāksmē, kurā piedalīsies arī starpvaldību organizācijas un novērotāji no kaimiņu reģioniem, kuri ir atbildīgi par cīņu ar paplašinātā Ziemeļjūras reģiona un tam piegulošo ūdeņu piesārņošanu ar naftu un citām kaitīgām vielām, un kas notiks 2019. gada 11. oktobrī Bonnā, līgumslēdzējas puses plāno pieņemt Ministru deklarāciju (turpmāk tekstā Ministru deklarācija).

(3) Atzīmējot 50 sekmīgas sadarbības gadus Bonnas nolīguma ietvaros un atzīstot kopīgo ieguvumu no reģionālās sadarbības tālākas stiprināšanas ar mērķi paplašinātajā Ziemeļjūras reģionā un tam piegulošajos ūdeņos novērst nejaušu un nelikumīgu jūras piesārņojumu, ko rada darbības jūrā, sagatavoties tam un reaģēt uz to, 2019. gada Ministru deklarācijas mērķis ir noteikt kopīgu redzējumu par to, ka paplašinātais Ziemeļjūras reģions un tam piegulošie ūdeņi netiek nejaušā, novēršamā un apzinātā kārtā piesārņoti kuģošanas, atkrastes naftas un gāzes darbību un citu darbību jūrā dēļ.

(4) Kalpojot par stingru apņemšanos šā redzējuma īstenošanai, Ministru deklarācijai jāapliecina nolīguma līgumslēdzēju pušu pastiprinātie centieni izpildīt mērķus, par ko ir panākta vienošanās, un paplašinātajā Ziemeļjūras reģionā un tam piegulošajos ūdeņos nodrošināt jūras piesārņojuma labāku novēršanu, sagatavotību tam un reaģēšanu uz to. Tāpēc līgumslēdzējas puses plāno pieņemt Bonnas nolīguma Stratēģiskās rīcības plānu 2019.–2025. gadam, ko pievienos Ministru deklarācijai, nosakot vērienīgus stratēģiskus mērķus, kā arī darbības uzdevumus un darbības šo mērķu īstenošanai 2019.–2025. gada periodā.

---

[7] OV L 188, 16.7.1984., 7. lpp.,

[8] OV L 263, 22.10.1993., 51. lpp.

(5) Ir svarīgi paredzēt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Bonnas nolīguma otrās ministru sanāksmē, jo tajā pieņemamais lēmums radīs juridiskas sekas Savienībai.

(6) Tā kā Savienība ir Bonnas nolīguma līgumslēdzēja puse un vēlas palielināt sadarbību cīņā ar paplašinātā Ziemeļjūras reģiona un tam piegulošo ūdeņu piesārņojumu, ir pareizi parakstīt un atbalstīt 2019. gada Ministru deklarāciju, kas apstiprina tai pievienoto Stratēģiskās rīcības plānu 2019.–2025. gadam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem ministru sanāksmē, ir atbalstīt Ministru deklarācijas un tai pievienotā Bonnas nolīguma Stratēģiskās rīcības plāna (BNSRP) 2019.–2025. gadam pieņemšanu.

Bonnas nolīguma Stratēģiskās rīcības plānā (BNSRP) 2019.–2025. gadam var veikt nelielas izmaiņas, neskarot Savienības atbalstu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs